

Na osnovu člana 67 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", broj 64/11), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

PRAVILNIK
O
SPALJIVANJU I/ILI SUSPALJIVANJU OTPADA
(„Službeni list Crne Gore“, br. 33/13, od 11 jula 2013.godine)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način obrade otpada u postrojenju za spaljivanje ili suspaljivanje otpada, (u daljem tekstu: postrojenje), uslovi koje treba da ispunjavaju objekti u postrojenju, tehničko-tehnološki postupci spaljivanja ili suspaljivanja pojedinih vrsta otpada, način sprječavanja nastanka i upravljanja otpadom nastalim procesom spaljivanja ili suspaljivanja, stručna sprema i kvalifikacija rukovodioca postrojenja i način funkcionisanja procesa spaljivanja i/ili suspaljivanje otpada.

Izuzeci od primjene

Član 2

Ovaj pravilnik ne primenjuje se na:

- 1) postrojenja za termičku obradu:
 - otpada od biomase;
 - radioaktivnog otpada;
 - sporednih životinjskih proizvoda I, II i III kategorije; i
 - otpada koji nastaje na platformama nafte i gasa, ili na morskim bušotinama;
- 2) postrojenja koja se koriste za istraživanje, razvoj i testiranje, radi poboljšanja procesa spaljivanja, a koja obrađuju manje od 50t otpada godišnje;
- 3) postrojenja za gasifikaciju ili pirolizu otpada u kojima su nastali gasovi prečišćeni do mjere da se ne smatraju otpadom ili ne prouzrokuju emisije veće od emisija gasova nastalih sagorijevanjem prirodnog gasa.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **miješani komunalni otpad** je komunalni otpad osim otpada iz podgrupe 20 01, ako je sakupljen odvojeno na mjestu njegovog nastanka, kao i otpad iz podgrupe 20 02 iz kataloga otpada;
- 2) **postrojenje za spaljivanje** je pokretna ili nepokretna tehnička jedinica čija je primarna svrha termička obrada otpada spaljivanjem u prisustvu kiseonika (oksidacija), ili nekim drugim procesom termičke obrade (kao što su piroliza, gasifikacija ili plazma postupak), ukoliko se proizvodi tih procesa naknadno spaljuju, bez obzira da li se toplota dobijena iz postrojenja iskorišćava ili ne;
- 3) **postrojenje za suspaljivanje** je pokretna ili nepokretna tehnička jedinica čija je primarna svrha proizvodnja energije ili materijalnih dobara u kojoj se otpad koristi kao dodatno gorivo, ili u kome se otpad termički obrađuje radi odstranjivanja spaljivanjem u prisustvu kiseonika ili nekim drugim procesom termičke obrade (kao što su piroliza, gasifikacija ili plazma postupak) ukoliko se proizvodi tog procesa naknadno spaljuju;
- 4) **nominalni kapacitet** je zbirni kapacitet svih jedinica za termičku obradu otpada u postrojenju koji se izražava jedinicom količine spaljenog otpada po satu, koji obuhvata kaloričnu vrijednost otpada u skladu sa tehničkom dokumentacijom postrojenja;
- 5) **ostatak** je čvrsti ili tečni otpad koji nastaje tokom rada postrojenja;
- 6) **otpada od biomase** je:
 - biljni otpad iz poljoprivrede ili šumarstva;
 - biljni otpad iz prehrambene industrije, ako se toplota dobijena spaljivanjem tog otpada koristi za grijanje ili u industrijskom procesu;

- vlaknasti biljni otpad iz proizvodnje primarne celuloze i papira iz celuloze, ako se spaljuje na mjestu proizvodnje i ako se toplota dobijena spaljivanjem koristi za industrijske procese ili za grijanje;
 - otpad od plute;
 - drvni otpad, osim drvnog otpada koji sadrži halogene organske spojeve ili teške metale koji nastaju upotrebom proizvoda za zaštitu drveta ili premaza i koji naročito uključuje drvni otpad koji potiče od građevinskog otpada ili otpada nastalog rušenjem;
- 7) **pomoćni gorionik** je uređaj za održavanje propisane temperature spaljivanja otpada koji je smješten u komori za spaljivanje otpada;
- 8) **dimnjak** je konstrukcija jednog ili više dimovoda koja obezbjeđuje prolaz otpadnih gasova radi njihovog ispuštanja u vazduh.

Način obrade otpada i funkcionisanje postrojenja

Član 4

U postrojenju se mogu spaljivati sve vrste zapaljivog otpada kojima se ne prouzrokuje prekoračenje propisane granične vrijednosti emisija.

U postrojenju otpad se obrađuje:

- preradom po postupku R1 u skladu sa propisom kojim se uređuju postupci prerade i odstranjivanja otpada, ukoliko se otpad koristi kao gorivo ili na drugi način za proizvodnju energije kao što su gasifikacija ili piroliza otpada; i
- odstranjivanjem otpada po propisanom postupku D10, ukoliko se otpad spaljuje zbog odstranjivanja.

Postrojenje u kojem se vrši termička obrada otpada pirolizom, gasifikacijom, plazmom ili nekim sličnim postupkom treba da ima uređaj za naknadno spaljivanje gasova.

Uslovi za postrojenje

Član 5

Postrojenje je građevinski objekat koji ima:

- 1) komoru za spaljivanje, pomoćni gorionik i opremu za kontrolu loženja i spaljivanja otpada ili pomoćnog goriva;
- 2) prostora za prijem otpada;
- 3) skladište otpada sa riješenim odvodom atmosferskih voda;
- 4) uređaj za pripremu otpada za spaljivanje ili suspaljivanje;
- 5) sistem za dopremanje vazduha;
- 6) odgovarajuće kotlove;
- 7) uređaje za tretman otpadnih gasova, uključujući tretman otpadnih voda koje nastaju kod prečišćavanja otpadnih gasova;
- 8) uređaje za tretman i skladištenje ostatka;
- 9) dimnjak;
- 10) uređaje i sistem za kontrolu spaljivanja i suspaljivanja, praćenje i snimanje spaljivanja ili suspaljivanja.

Postrojenje treba da bude projektovano i održavano na način kojim se obezbjeđuje ispuštanje otpadnih gasova i otpadnih voda do propisanih graničnih vrijednosti za ta postrojenja.

Tehničko - tehnološki postupci spaljivanja pojedinih vrsta otpada

Član 6

Prethodnom pripremom otpada preradom postupkom R12, odnosno odstranjivanjem postupkom D13 treba dostići nivo spaljivanja u postrojenju na način kojim se se obezbjeđuje da sadržaj organskog ugljenika u ostatku bude manji od 3%, odnosno da je njegov gubitak žarenjem manji od 5% mase suve materije.

U postrojenju otpadni gasovi nastaju na kontrolisan način i homogeni su, a u najnepovoljnijim uslovima poslije ubrizgavanja posljednje količine vazduha se drže na temperaturi većoj od 850°C u trajanju od najmanje dvije sekunde.

Ako otpad koji se spaljuje sadrži više od 1% opasnih materija - halogenih organskih jedinjenja izraženih kao hlor, spaljivanje ili suspaljivanje tog otpada vrši se na najmanjoj temperaturi od 1100°C na način iz stava 2 ovog člana.

U postrojenju za spaljivanje otpada, temperatura iz st. 2 i 3 ovog člana mjeri se u blizini unutrašnjeg zida komore za spaljivanje.

Komora za spaljivanje, treba da ima najmanje jedan pomoćni gorionik koji se automatski uključuje poslije ubrizgavanja posljednje količine vazduha kada je temperatura nastalih gasova manja od temperature iz st. 2 i 3 ovog člana.

Radi obezbjeđivanja konstantne temperature tokom spaljivanja otpada pomoćni gorionik se koristi i prilikom uključivanja i isključivanja postrojenja.

Pomoćni gorionik treba da koristi goriva koja ne prouzrokuju emisije veće od onih koje nastaju sagorijevanjem dizel goriva sa graničnom vrijednošću sumpora, u skladu sa propisom kojim se uređuje sadržaj sumpora u tečnim gorivima naftnog porijekla.

Doziranje količine otpada u ložištu postrojenja vrši se automatizovanim sistemom radi sprječavanja spaljivanja otpada u sljedećim slučajevima:

- pri uključivanju postrojenja dok se ne dostigne temperatura iz st. 2 ili 3 ovog člana;
- kada temperature iz st. 2 ili 3 ovog člana nijesu konstantne;
- kada kontinualna mjerenja pokažu da su prekoračene granične vrijednosti emisija usljed poremećaja ili ispada iz rada uređaja za prečišćavanje dimnog gasa.

Infektivni medicinski otpad unosi se direktno u ložište postrojenja za spaljivanje bez prethodnog miješanja sa drugim vrstama otpada.

Podaci o mjerenjima emisija u vazduhu i vodi su sastavni dio godišnjeg izvještaja o otpadu za postrojenje sa nominalnim kapacitetom preko 2t po satu.

Podaci o mjerenjima emisija u vazduhu i vodi za postrojenja dostupni su javnosti.

Prekid rada postrojenja

Član 7

Ako emisija gasova iz postrojenja prekorači propisane granične vrijednosti preduzimaju se mjere za smanjenje količine spaljivanja otpada, odnosno prekida se spaljivanje do uspostavljanja normalnih uslova rada.

U slučaju prekoračenja iz stava 1 ovog člana, spaljivanje ili suspaljivanje otpada može se vršiti najviše četiri sata od nastanka prekoračenja.

U uslovima prekoračenih graničnih vrijednosti emisija iz stava 1 ovog člana, rad postrojenja ne smije preći 60 sati tokom jedne godine.

Upravljanje otpadom nastalim procesom spaljivanja ili suspaljivanja otpada

Član 8

U postrojenju treba da se obezbijedi minimalna količina ostatka koji treba da se reciklira u tom ili drugom postrojenju za preradu otpada.

Ostatak iz stava 1 ovog člana transportuje se zatvorenim prevoznim sredstvima i privremeno skladišti u zatvorenim kontejnerima, radi sprječavanja emitovanja prašine u životnu sredinu.

Ostatak iz stava 2 ovog člana koji se ne može reciklirati odlaže se na propisani način na deponiju.

Stručna sprema i kvalifikacija rukovodioca postrojenja

Član 9

Rukovodilac postrojenja treba da ima završen sedmi nivo, podnivoa jedan (VIII), nacionalnog okvira kvalifikacija sa najmanje pet godina iskustva u struci.

Prestanak važenja

Član 10

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o spaljivanju otpada („Službeni list CG“, broj 14/11).

Stupanje na snagu

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 11-2784/10-2012

Podgorica, 4. jul 2013. godine

MINISTAR

Branimir Gvozdenović